

RAIMON A LA UPV

50 anys d'Al vent
València, 8 de maig

SETMANA
25 D'ABRIL
PER LA LLINGUA
DEL 4 AL 8 DE MAIG DE 2009
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA

ENTRE LA NOTA I EL SO

(Raimon)

Entre la nota i el so,
amb la paraula cantada,
el gruix de tot el meu viure
vos intente donar cada vegada.

Entre tàctiques i estratègies
moltes armes nuclears
van escampant pel planeta,
i ens diuen que són per la pau.

Què diré jo de l'aigua
que no m'haja dit l'aigua?

Què diré de la terra
que no m'haja dit la terra?

Ah.

Ah.

Ben impregnat de soledat
el meu cant vol ser plural,
amb perfum del món dels altres
vénen les cançons a casa.

Aquest jo que jo sóc
aquest tu que tu ets
junts podrien ser nosaltres
crec molt ingènuament.

Què diré jo del foc
que no m'haja dit el foc?

Què diré jo de l'aire
que no m'haja dit l'aire?

Ah.

Ah.

T'HE CONEGUT SEMPRE IGUAL

(Raimon)

Alerta vius, jo sé que si caiguesses
tants anys, molts anys, massa anys et demanaven.

Entre els sorolls dels cotxes, del carrer
i de la gent que atrafegada passa,
he vist molt clar que són molts els que lluiten
i que com tu calladament treballen.

T'he conegut sempre igual com ara,
els cabells blancs, la bondat a la cara,
els llavis fins dibuixant un somriure
d'amic, company, conscient del perill.

Sense parlar m'has dit "tot va creixent",
lluïta d'avui pel demà viu i lliure,
que es va forjant aquests dies terribles,
temps aquests temps de tantes ignoràncies.

No m'he girat mentre serè em creuaves,
he sentit fort un gran orgull molt d'home,
no em trobe sol, company, no et trobes sol
i en som molts més dels que ells volen i diuen.

Aquest meu cant és teu, l'he volgut nostre;
aquest meu cant és teu, l'he volgut nostre.
Alerta vius, jo sé que si caiguesses
tants anys, molts anys, massa anys et demanaven.

T'he conegut sempre igual com ara.

T'ADONES, AMIC

(Raimon)

T'adones, company,
que a poc a poc ens van posant el futur
a l'esquena;
t'adones, amic.

T'adones, company,
que ens el van robant cada dia que passa;
t'adones, amic.

T'adones, company,
que fa ja molts anys
que ens amaguen la història
i ens diuen que no en tenim;
que la nostra és la d'ells,
t'adones, amic.

T'adones, company,

que ara volen el futur
a poc a poc, dia a dia, nit a nit;
t'adones, amic.

T'adones, company,
no volen arguments,
usen la força,
t'adones, amic.

T'adones, company,
que hem de sortir al carrer
junts, molts, com més millor,
si no volem perdre-ho tot,
t'adones, amic.

T'adones, company,
t'adones amic.

FOU UN INFANT

(Raimon)

Fou un infant despert i obert al món
l'home que avui buit i perdut es troba:
molt lentament l'han fet com ara és
amics i amors viscuts intensament,
i va tot sol i va tot sol, tot sol.

Ha buscat i no ha trobat,
ha lluitat i no ha vençut,
ha cregut, l'han enganyat,
ha estudiat i no sap,
creu que no sap.

Com un record de mots que mai no ha dit,
amb ulls distrets que s'ignoren mirant,
com un diari vell, groguenc, llegit,
al seu davant veu tot el seu passat,
i va tot sol i va tot sol, tot sol.

Ha buscat i no ha trobat,
ha lluitat i no ha vencut,
ha cregut, l'han enganyat,
ha estudiat i no sap,
creu que no sap.

Fou un infant despert i obert al món
l'home que avui trist i oblidat passeja.

TREBALLARÉ EL TEU COS

(Raimon)

Treballaré el teu cos
com treballa la terra
el llaurador del meu poble:
amb amor i força.

I seràs tu el fruit,
seré jo el fruit,
serem junts el fruit.
Tu i jo, terra i força.

I obrirem junts els camins
que la vida ens tanca

desesperançadament.
Ens farem, serem junts.

En l'únic camí nostre
-font i mar, terra i arbre-
l'únic camí cert,
el camí de l'amor,
el difícil camí d'amor
on som junts tu i jo.

Treballaré el teu cos...

A L'ESTIU QUAN SÓN LES NOU

(Raimon)

A l'estiu quan són les nou
són les set hores de sol
aquí, per ara.

A l'hivern quan són les nou
són les vuit hores de sol
aquí, per ara.

Com m'envaeix el cos la teua absència,
com desaparenc les coses que sabia,
com cada nit que passa i cada dia
sent el desig de la teua presència.

A voltes pense que sense tu
no hagués fet res, mai de la vida.

A voltes pense que amb tu
no faré res mai de la vida.

Quan pense que pense aquestes coses
pense que sóc un defici enamorat.

A l'estiu quan són les nou
són les set hores de sol
aquí, per ara.

A l'hivern quan són les nou
són les vuit hores de sol
aquí, per ara.

Per a que tu pugues ser tu
jo no he deixat de ser jo,
per a que jo puga ser jo
tu no has deixat de ser tu:
Tu i jo hem volgut
sempre ser-ne dos.

El temps cantat, el temps contat,
el temps comptat, que ara em queda.

I que no sé si el cantaré, si el contaré,
si el comptaré, ni si me'n queda.

A l'estiu quan són les nou
són les set hores de sol
aquí, per ara.

A l'hivern quan són les nou
són les vuit hores de sol
aquí, per ara.

TERRA NEGRA

(Raimon)

A Antoni Tàpies

Terra negra, terra negra,
llostons blancs.
Mans obertes, mans obertes
van cercant
cercles màgics
foradats, foradats.

Creus atracen, creus atracen,
cors trencats
–viva vida, viva vida
morta mort–
claus et claven
l'ull i el plany, l'ull i el plany.

Terra negra, terra negra,
negre sol.

Blanca argila, blanca argila
del teu nom:
aigua encesa
gel cremat, gel cremat.

I aquest perenne dolor
de sentir-te
sempre humà.
Pas de temps,
pas de temps, temps de pas.

SI MIRAVES L'AIGUA

(Raimon)

Blanca, blanca, blanca Fosca, fosca, fosca
Bat contra la roca Dorm davant la roca
L'aigua, l'aigua, l'aigua. L'aigua, l'aigua, l'aigua.

Malva, malva, malva Lluna, lluna, lluna
A la llum de l'alba Setina i velluta
L'aigua, l'aigua, l'aigua. L'aigua, l'aigua, l'aigua.

Verda, verda, verda Blanca, blanca, blanca
Al matí es desperta Bat contra la roca
L'aigua, l'aigua, l'aigua. L'aigua, l'aigua, l'aigua.

Blava, blava, blava Fosca, fosca, fosca
Si el ponent besava Dorm davant la roca
L'aigua, l'aigua, l'aigua. L'aigua, l'aigua, l'aigua.

Verda, rosa, malva
Quan ja el sol no escalfa
L'aigua, l'aigua, l'aigua.

ANIMAL D'ESPERANCES I MEMÒRIA

(Raimon)

Animal d'esperances i memòria
No he volgut ser humà d'altra manera,
No he volgut ignorar i resignar-me
A ser, poc més poc menys, com una fera.

Límits, conec molt bé tants i tants límits.
I visc pugnament contra aquests límits. Límits.
Sol i acompanyat prove de ser útil
Amb cançons d'amor, amb cançons de lluita.

Inventari incomplet de temps i vida.

Refaré aquells camins que vaig fer sol
Ara que amb tu sé que sóc més lliure.
I amb les últimes ratlles del dibuix
Miraré el mar, escoltaré els meus morts,
Ombres estimades que en mi habiten.
Negaré decepcions, continuaré esperances.

OH, DESIG DE CANÇONS

(Raimon)

Jo no tinc cançons;
em tenen a mi
elles, les cançons.
Quan volen, quan vénen,
quan? Qui ho pot saber.
Algunes arriben i es fan notar,
em miren i van entrant pels meus ulls,
per les orelles, per la meua pell
i, si volen, es queden i fan niu.
D'altres passen de llarg, però em criden.
Jo he passat hores, dies i anys
per cases, per carrers i per ciutats,
per boscos i camins, per vents i mars
percaçant-les. Oh, desig de cançons.
De vegades n'he pres una
i l'he acarjada dolçament,
l'he passejada per casa;
l'hi he fet vore els llibres meus,
i la música estimada,
la pintura que m'agrada,

l'amor que em fa sentir viu.
De vegades es mostren rebels
i parle amb elles i em van dient
el que voldrien que jo cantés:
menyspreu per a tots els opressors,
paraules que els puguen fer mal.
Amor i fermesa en el combat
per a tots els oprimits.
Música i consol i companyia
per als solitaris i marginats.
Oh, desig de cançons.
Jo no tinc cançons;
em tenen a mi
elles, les cançons.
Quan volen, quan vénen,
quan? Qui ho pot saber.
Oh, desig de cançons

LLUNY DE LA PEDRA I DE L'AIGUA

(Raimon)

Lluny de la pedra i de l'aigua,
ombra d'una ombra el record,
tota una vida, memòria,
fulles dels arbres del bosc.

Desnua l'amor molts nusos,
més que no hauria pensat,
aquest amor necessari
que em lliga i que m'ha lligat.

Encarat sempre amb el vent
a contracorrent m'he fet
i vivint tots els meus dubtes
aquí sóc, aquí vull ser.
Però el temps, però la vida,
però el país i la sort,
la quotidiana mentida,
rostre clement de la mort.

La mar veu ara serena
la pena lleu que m'ha pres,
el cel se la menjaria
perquè em posés ben content.

Però el temps, però la vida,
però el país i la sort,
la quotidiana mentida,
rostre clement de la mort.

Lluny de la pedra i de l'aigua,
ombra d'una ombra el record,
tota una vida, memòria,
fulles dels arbres del bosc.

LA MAR RESPIRA CALMA

(Raimon)

A Salvador Espriu

Va morint-se la llum
en un plor de gavines.
L'últim sol de la tarda
besa els llavis de l'aigua.

Al mur blanc dibuixada
l'ombra de la llimera.
El llebeig despentina
el pentinat dels arbres.

La mar respira calma.
La mar respira calma.

Els colors ja cansats
desitjaven nit clara.
Per ponent s'atansaven
núvols a la muntanya.

Pels camins vells de l'aire
amples ales es perden.
On s'amaga la música
cel i terra s'abracen.

La mar respira calma.
La mar respira calma.

Han callat lentament
les veus vives del vespre.
M'he sentit fet de vent,
de lleus hores mandroses.

He palpat la mirada
que llegia la pàgina
del quadern del meu viure
que ara ha estat arrencada.

La mar respira calma.
La mar respira calma.

ESPILL

(Jaume Roig - Raimon)

Mestre Jaume Roig va nèixer
probablement a València
a començament del segle
xv. Se sap amb certesa
que va morir un dissabte
quart dia del mes d'abril,
l'any mil quatre-cents setanta-
vuit, en aquesta ciutat.
Va estudiar "Medecina
i Arts" a ciutat de Lleida
a l'Estudi General
i a la Sorbona, París.
Fou cèlebre com a metge,
examinador de metges
i Conseller de València.
I ha passat a la Història
com autor de la novel·la
que ell va titular *Espill*,
escrita en vers tota ella.
L'*Espill* és obra important,

d'evident misogínia,
més citada que *Ilegida*,
amb més de setze mil versos
dels quals jo vos en diré
noranta-set. Els que calen
per contar-vos una història
terrible i esgarrifosa,
d'un restaurant de París
on servien carn humana,
segons l'autor, ben cuinada:

Mes, aquell any,
un cas estrany
en lo món nou,
jorn de Ninou
s'hi esdevenc.
Jo tinguí el reng
fiu convidar
tots, a sopar
e rigolatge,

los de paratge
qui junt havíem,
allí teníem
de tots potatges;
de carns salvatges;
volateria;
patisseria
molt preciosa,
la pus famosa
de tot París.
En un pastís,
capolat, trit,
d'hom cap de dit
hi fon trobat.
Fon molt torbat
qui el conegué;
reconegué
que hi trobaria:
més, hi havia
un cap d'orella.

SOLILOQUI SOLIPSISTA

(Raimon)

Cam de vedella
créiem menjàssem
ans que hi trobàssem
l'ungla i el dit
tros mig partit.
Tots lo miram,
e arbitram
carn d'hom cert era.
La pastissera,
ab dos aidants
filles ja grans,
era fornera
e tavernera;
dels que hi venien
allí bevien,
alguns mataven;
carn capolaven,
feien pastells,
e, dels budells,
feien salsisses

o llonganisses,
del món pus fines.
Mare i fadrines,
quants ne tenien
tants ne venien,
e no hi bastaven;
elles mataven
alguns vedells:
ab la carn d'ells
tot ho cobrien,
assaborien
ab fines salses.
Les dones falses,
en un clot tou,
fondo com pou,
descarnats ossos,
comes e tossos,
allí els metien;
e ja l'omplien
les fembres braves,

cruels e praves,
infels, malvades,
e esclerades,
abominables!
Cert, los diables,
com los mataven,
crec les aidaven
e lo dimoni.
Faç testimoni
que en mengí prou:
mai carn ni brou,
perdius, gallines
ni francolines
de tal sabor,
tendror, dolçor,
mai no sentí.
Per lo matí,
de totes tres
feren quarters;
e llur posada

fon derrocada,
e l'aplanaren,
sal hi sembraren;
e tots los cossos
tallats a trossos,
(cent n'hi comptaren)
i els soterraren
en lloc sagrat.

Parlava amb mi mateix i em deia:
si dius que només pots ser lliure
si no noten que existeixes,
t'entendran? No t'entendran?
No t'entendran.

Parlava amb mi mateix i em deia:
si dius que hi ha qui ha resistit la tortura
i no ha resistit l'adulació,
t'entendran? No t'entendran?
No t'entendran.

Parlava amb mi mateix i em deia:
si dius que l'amor és sempre una immensa
pregunta que els amants alimenten estimant,
t'entendran? No t'entendran?
No t'entendran.

Parlava amb mi mateix i em deia:
si dius que no tens enveja de la seua seguretat
i que no estàs a gust amb els teus dubtes,
t'entendran? No t'entendran?
No t'entendran.

Parlava amb mi mateix i em deia:
si dius que no ets Folquet de Marsella
i que cantant et ve a la memòria
allò que cantant pretens oblidar,
t'entendran? No t'entendran?
No t'entendran.

Parlava amb mi mateix i em deia:
si dius que no ets adulador, ni depredador,
ni competitiu, ni esportiu
i que no saps com viure
a la ciutat hispanoarabolatinoafricano-
euroasiaticocatalana on vius,
t'entendran? No t'entendran?
No t'entendran.

Parlant amb mi mateix he arribat a un acord,
provisional, i m'he dit:
més val no ser entés
que romandre callat.
T'entendran? No t'entendran?
No t'entendran.

MOLT LLUNY

(Raimon)

Molt lluny,
en les butxaques d'uns pantalons
vells
que ma mare guardava
–ma mare ho guarda tot–,
he trobat
les nits que ens passàvem
caminant, amics,
pels carrers de Xàtiva.
Parlàvem de tot
i del bé i del mal.
Amb poques coses clares:
la incertesa del futur,
l'avidesa d'uns infants.
Les caminades nits d'estiu
les tinc avui al davant.
Amunt i avall...

L'ÚNICA SEGURETAT

(Raimon)

L'única seguretat,
l'arrelament dels meus dubtes,
ve potent quan tu te'n vas,
tant si t'ho creus com si dubtes.

Content tornaria a ser
el xiquet que va jugant,
absent, pel mig del carrer,
d'aquell meu carrer d'abans.

Carrer on jugàvem tots,
els més menuts i els més grans,
carrer de terra i de pols,
que així era el carrer Blanc.

Tinc necessitat d'amor,
cada dia al meu costat,
de saber que tu em fas cas
i que no et perdré cantant.

Que el treball quotidià
de trobar unes paraules
que diguen exacte i clar
el que jo sent junt amb altres,

no vull que em pugui trencar
el goig d'haver-te trobat
un dia ja fa molts anys
a la ciutat bruta i plana.

Octubre em porta records
que si estic sol em fan mal:
el temps rosega constant
els millors anhels del cor.

Com sempre que vas al lloc
on et varen fer possible,
jo t'escric una cançó
que és, potser, incomprendible.

L'única seguretat,
l'arrelament dels meus dubtes,
ve potent quan tu te'n vas,
tant si t'ho creus com si dubtes.

MENTRE S'ACOSTA LA NIT

(Raimon)

Amb més records que projectes,
amb més passat que futur,
amb un present prim, com sempre,
amb una vida que fuig.

Des d'amples indrets d'oblit
vénen cares estimades,
mirades que m'han mirat,
les boques que m'han parlat,
les veus que m'acompanyaven.
Aquells peus que m'ensenyaren
a estar dret i caminar,
i les mans que em protegien
agafant les meues mans
i els braços que m'abraçaven.
Quina dolçor intangible
habitava al meu voltant.

Com m'he sentit estimat,
com m'he sentit estimat.
Mentre s'acosta la nit
alguns records em fan viure.
Alguns records em fan viure
mentre s'acosta la nit.
Amb més records que projectes,
amb més passat que futur,
amb un present prim, com sempre,
amb una vida que fuig.
Mentre s'acosta la nit
alguns records em fan viure.
Alguns records em fan viure
mentre s'acosta la nit.

PUNXA DE TEMPS

(Raimon)

Rellotge d'emocions que no s'esborren.
Martell de llum, falç de treball, punxa de temps.
El primer de maig ma mare i jo cantàvem
—en veu baixa—
aquesta lletra de la Internacional:
“Arriba los de la cuchara,
abajo los del tenedor,
que mueran todos los fascistas.
Visca el braç treballador.”
Oh, sí.
Rellotge d'emocions que no s'esborren.
Martell de llum, falç de treball, punxa de temps.
Branca i llavor d'un temple antic.
Desades a l'oblit que ja ens espera.
Oh, sí, punxa de temps.
Oh, sí.

PARLANT-ME DE TU

(Raimon)

Tots els colors de la terra i de l'aigua
que són suaus en aquesta hora incerta,
i aquests ocells que van de branca en branca
i el sol ixent i la llum que em desperta
van parlant-me de tu,
van parlant-me de tu.

Si vols present, t'ompliré de carícies.
Si vols records, t'oferiré els més bells.
Si vols futur, t'ompliré d'esperances:
vull viure el temps ben acordat amb tu.

La mar de blau, per moments tan ombrosa,
la mar de verd, tan bella i perillosa,
la mar de gris, que es vol majestuosa,
la mar d'acer, tan entremaliosa
va dient-me el teu nom,
va dient-me el teu nom.

Si vols present, t'ompliré de carícies.
Si vols records, t'oferiré els més bells.
Si vols futur, t'ompliré d'esperances:
vull viure el temps ben acordat amb tu.

Tots els colors de la terra i de l'aigua
que són suaus en aquesta hora incerta,
i el sol ponent d'aquest dia que es cansa
i el vent llebeig que ha vingut a la tarda
van dient-me el teu nom
van parlant-me de tu.

COM UN PUNY

(Raimon)

Quan tu te'n vas al teu país d'Itàlia
i jo ben sol em quede a Maragall,
aquest carrer que mai no ens ha fet gràcia
se'm torna el lloc d'un gris inútil ball.
Ausiàs March em ve a la memòria,
el seu vell cant, de cop, se m'aclareix,
a casa, sol, immers en la cabòria
del meu desig de tu que és gran i creix:

"Plagués a déu que mon pensar fos mort
E que passàs ma vida en dorment".

Entenc molt bé, desgraciada sort,
l'última arrel d'aquest trist pensament,
el seu perquè atàvic, jove, fort
jo sent en mi, corprès, profundament.
Al llit tan gran d'italiana mida
passe les nits sentint la teua absència,
no dorm qui vol ni és d'oblit la vida,
amor, amor, és dura la sentència.

Quan tu te'n vas al teu país d'Itàlia
el dolor ve a fer-me companyia,
i no se'n va, que creix en sa llargària,
despert de nit somou, somort, de dia.
Em passa això i tantes altres coses
sentint-me sol que és sentir-te lluny;
ho veig molt clar quan fa ja cent vint hores
que compte el temps que lentament s'esmuny.

Vindrà el teu cos que suaument em poses
en el meu cos quan ens sentim ben junts,
i floriran millor que mai les roses:
a poc a poc ens clourem com un puny.

AL MEU PAÍS LA PLUJA

(Raimon)

Al meu país la pluja no sap ploure:
o plou poc o plou massa;
si plou poc és la sequera,
si plou massa és la catàstrofe.
Qui portarà la pluja a escola?
Qui li dirà com s'ha de ploure?
Al meu país la pluja no sap ploure.

No anirem mai més a escola.
Fora de parlar amb els de la teua edat
res no vares aprendre a escola.
Ni el nom dels arbres del teu paisatge,
ni el nom de les flors que veies,
ni el nom dels ocells del teu món,
ni la teua pròpia llengua.

A escola et robaven la memòria,
feien mentida del present.
La vida es quedava a la porta
mentre entràvem cadàvers de pocs anys.

Oblit del llamp, oblit del tro,
de la pluja i del bon temps,
oblit del món del treball i de l'estudi.
"Por el Imperio hacia dios"
des del carrer Blanc de Xàtiva.
Qui em rescabalarà dels meus anys
de desinformació i desmemòria?

Al meu país la pluja no sap ploure:
o plou poc o plou massa;
si plou poc és la sequera,
si plou massa és la catàstrofe.
Qui portarà la pluja a escola?
Qui li dirà com s'ha de ploure?
Al meu país la pluja no sap ploure.

JO VINC D'UN SILENCI

(Raimon)

Jo vinc d'un silenci
antic i molt llarg
de gent que va alçant-se
des del fons dels segles
de gent que anomenen
classes subalternes,
jo vinc d'un silenci
antic i molt llarg.

Jo vinc de les places
i dels carrers plens
de xiquets que juguen
i de vells que esperen,
mentre homes i dones
estan treballant
als petits tallers,
a casa o al camp.

Jo vinc d'un silenci
que no és resignat,

d'on comença l'horta
i acaba el secà,
d'esforç i blasfèmia
perquè tot va mal:
qui perd els orígens
perd identitat.

Jo vinc d'un silenci
antic i molt llarg,
de gent sense místics
ni grans capitans,
que viuen i moren
en l'anonimat,
que en frases solemnes
no han cregut mai.

Jo vinc d'una lluita
que és sorda i constant,
jo vinc d'un silenci
que romprà la gent

que ara vol ser lliure
i estima la vida,
que exigeix les coses
que li han negat.

Jo vinc d'un silenci
antic i molt llarg,
jo vinc d'un silenci
que no és resignat,
jo vinc d'un silenci
que la gent romprà,
jo vinc d'una lluita
que és sorda i constant.

Entre la nota i el so	3
T'he conegut sempre igual	4
T'adones, amic	5
Fou un infant	6
Treballaré el teu cos	7
A l'estiu quan són les nou	8
Terra negra	9
Si miraves l'aigua	10
Animal d'esperances i memòria	11
Oh, desig de cançons	12
Lluny de la pedra i de l'aigua	13
La mar respira calma	14
Espill (Jaume Roig - Raimon)	15
Soliloqui solipsista	17
Molt lluny	18
L'única seguretat	19
Mentre s'acosta la nit	20
Punxa de temps	21
Parlant-me de tu	22
Com un puny	23
Al meu país la pluja	24
Jo vinc d'un silenci	25

FITXA ARTÍSTICA

Guitarra	MIQUEL BLASCO
Guitarra	JOAN URPINELL
Clarinet i clarinet baix	PAU DOMÉNEC
Contrabaix	FERNANDO SERENA
Tècnics de so	JAUME SITJES JOSÉ ANTONIO BRAVO
Disseny d'il·luminació i tècnic de llums	ALBERT MARTÍ
Assistent de producció	JOAN THOMAS
Producció	ANNALISA CORTI

UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

universitat **en** valencià